



تغییر مهره‌های بازی در عربستان

علیرضا خواص

آن گونه که خبرها از عربستان سعودی به گوش می‌رسد بناسست شاهزاده بندر بن سلطان، مرد سیاست‌های پشت پرده عربستان در منطقه و رییس دستگاه اطلاعاتی این کشور از سمت خود برکنار شود و جای خود را به یکی دیگر از شاهزادگان سعودی بدهد که نزدیکی بیشتری با سیاست‌های ایالات متحده دارد. این تغییر بر مبنای این صورت می‌گیرد که عربستان قصد دارد تا دوباره سیاست‌های خودش را با ایالات متحده هم‌راستا و شفاف‌تر کند. احتمال می‌رود سیاست‌های سعودی‌ها در سوریه نیز دستخوش تغییر شود در یادداشت پیش‌رو به دلایل این تغییر و رویکردهای احتمالی ریاض در قبال تحولات منطقه خواهیم پرداخت.



عربستان سعودی یکی از بزرگ‌ترین حامیان دولتی شورشیان مبارز برای سرنگونی دولت سوریه بوده است. از همین رو با ایران که در منطقه از حامیان اصلی یشار اسد نیز هست در رقابت منطقه‌ای برای نفوذ در این کشور قرار گرفته‌اند. شاهزاده بندر بن سلطان اگرچه بسیار باتجربه است اما در طول دو سالی که پرونده سوریه در دستان این مرد بوده، عملاً توفیق چندانی به دست نیاورده و با اقدامات خود باعث شده است که یک شکاف عمیق میان مواضع عربستان و ایالات متحده بر سر رییس جمهور سوریه ایجاد شود. با این حال، شاهزاده بندر در تايستان گذشته به دیپلمات‌های اروپایی گفت: تاکنون در مبارزه‌ای که علیه دولت سوریه صورت داده‌اند شکست خورده است. او امتناع آمریکا علیه مداخله نظامی قوی‌تر در سوریه را عامل شکست می‌داند و ایالات متحده

را در این خصوص سرزنش کرده است. اخیراً نیز مقامات ارشد آمریکایی از شاهزاده بندر بسیار گلایه کرده بودند. از جمله جان کری که در جلسات خصوصی با مقامات آمریکایی از بندر به عنوان یک مشکل در خصوص سازماندهی سیاست‌های خود علیه سوریه عنوان و در این خصوص از عربستان نیز گلایه کرده بود. همچنین پس از اینکه در پاییز گذشته باراک اوباما، رییس جمهور ایالات متحده پیشنهاد حمله هوایی به رهبری آمریکا در سوریه را لغو کرد روابط آمریکا و عربستان به پایین‌ترین سطح خود در دهه‌های اخیر رسید. با این حال شاهزاده بندر بن سلطان از حدود دو ماه پیش از صحنه سیاست‌های عربستان به بهانه یک مشکل در خصوص سلامتی خود کم‌کم خارج شد که البته تا حدودی نیز واقعی هم بود. او مدتی طولانی از مشکل کمر رنج می‌برده است. بندر در سال ۱۹۷۷ یک سانحه هوایی برایش اتفاق می‌افتاد و این حادثه زمانی رخ می‌دهد که خلبان بوده و مجبور به یک فرود اضطراری سخت در یک نمایش هوایی در عربستان می‌شود و از آن موقع از درد کمر رنج می‌برده است.

بندر می‌رود

منابع دیپلماتیک غربی خبر دادند که عربستان سعودی مدیریت پرونده سوریه را از دست "بندر بن سلطان" رئیس سرویس اطلاعاتی این کشور خارج کرده است. به گفته این منابع غربی، "محمد بن نایف" وزیر کشور عربستان سعودی اکنون بخش‌های زیادی از این پرونده را بر عهده دارد. این منابع تاکید کردند که "بندر بن سلطان دیگر مسئول (پرونده سوریه) نیست و محمد بن نایف اکنون مسئول اصلی این پرونده است."

منابع دیپلماتیک غربی خبر دادند که عربستان سعودی مدیریت پرونده سوریه را از دست "بندر بن سلطان" رئیس سرویس اطلاعاتی این کشور خارج کرده است. به گفته این منابع غربی، "محمد بن نایف" وزیر کشور عربستان سعودی اکنون بخش‌های زیادی از این پرونده را بر عهده دارد.